

ÇOCUKLARDA HAYVAN SEVGİSİNİ GELİŞTİRMEYE YÖNELİK BİR ÖRNEK: UÇAN KEDİ

Öğr. Gör. Zeynep KİŞİ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, zeynepkisi@yyu.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0001-9758-8696>.
DOI NR : 10.5281/zenodo.14480114

ÖZET

Sevmek, zaman içerisinde öğrenilebilecek bir duygu olmasının yanı sıra çocukluk döneminden başlayıp yetişkin olma sürecinde bireyin ruhunu olumlu yönde besleyen önemli bir duygudur. Bu soyut duygunun anlatılabilmesi için çocukların kendi yaş gruplarına göre daha somut çıkarımlara yönlendirilmesi gerekir. Hayvan sevgisi kavramsal olarak bu somut çıkarıma oldukça uygun bir örnektir. Değerler eğitiminin en önemli unsurlarından da biri olan sevgi kavramı küçük yaştan itibaren çocuklara farklı yollar üzerinden öğretilir. Bunu yollarından biri de çocuk kitaplarıdır. Bu kitaplarda değerler eğitimi incelendiğinde genellikle hayvan sevgisine vurgu yapıldığı görülecektir. Bu vurgunun esası bireyin kendini sevebilmesinin öncelikle çevresindeki canlıları sevmesine bağlı olduğu öğretilmesine dayanır. Zeki Taştan tarafından kaleme alınan *Uçan Kedi* hikâye kitabında aile, merhamet, sevgi, gibi kavramların yanı sıra hayvan sevgisinin de yoğun bir şekilde işlendiğini görmekteyiz. Biz de bu örnekten hareketle söz konusu kitapta hayvan sevgisinin nasıl ele alındığını incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Çocuk hikâyeleri, sevgi, hayvan sevgisi, Zeki Taştan, *Uçan Kedi*.

Abstract

In addition to being an emotion that can be learned over time, love is an important emotion that positively nourishes the individual's soul, starting from childhood and becoming an adult. In order to explain this abstract feeling, children need to be directed to more concrete

inferences according to their age group. Love for animals is a conceptually quite appropriate example of this concrete inference. The concept of love, which is one of the most important elements of values education, can be taught to children in different ways from an early age. One of the ways to do this is through children's books. When values education is examined in these books, it will be seen that love for animals is generally emphasized. The essence of this emphasis is based on the teaching that an individual's ability to love himself depends primarily on loving the living things around him. In the *Flying Cat* story book written by Zeki Taştan, we see that concepts such as family, compassion, love, as well as the love of animals are intensively discussed. Based on this example, we will try to examine how the love of animals is handled in the book in question.

Key Words: Children's stories, love, love for animals, Zeki Taştan, *Flying Cat*.

1.GİRİŞ

Sevgi sözcüğü incelendiğinde karşımıza değerler eğitimindeki kavramların temelini oluşturan bir yargı çıkar. Sevmek, sevmek gibi kavramların türetildiği bu sözcük; TDK'de "insanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu." şeklinde tanımlanıyor. Bireylerin sağlıklı iletişim kurabilmesi için öncelikle, sevgi dilini öğrenmeleri ve bütün kapsayıcılığıyla sevgi kavramını tanımlamış olmaları gerekir.

Sevgi evrensel nitelikte bir değerdir. Yaşamın doğal akışında sevgi kavramının birçok türevi ile karşılaşırız. İçinde yaşanılan toplum ve diğer toplumlarla iyi sağlıklı ve uyum içinde ilişkiler kurulabilmesi için

çocuklara daha küçük yaşlardan başlayarak kendi toplumsal değerlerini ve evrensel nitelikte kabul edilmiş değerleri öğretmek ya da sezdirmek gerekir (Aslan, 2019: 56). Bu bağlamdan bakıldığında çocuk hikâyelerinde oluşturulan metinlerin altyapısının çok iyi oluşturulmuş olması şarttır.

Çocuk hikâyelerinde çocuklara sevgi dilinin, hayattaki birçok zorluğun üstesinden gelebilmek için nasıl kullanılacağı öğretilirken, insanın dünyaya geldiği ve yetiştiği ailesine, içinde yaşadığı ülkesine ve çevresindeki bütün canlılara, doğaya merhamet etmesi ve bu merhametten kaynaklı sevgi dilini oluşturması gerektiği kavratılmalıdır.

Çocuklara değerler kavramı öğretilirken onlar için en iyi model olan anneler ve babalar, öğretmenler tarafından bilişsel olarak öğretilmelidir fakat duygular gibi değerlerin de hem aile hem okul ortamında yalnızca bilişsel olarak öğretilmesi çocuğun o değeri özümsemesi ve karakterinin bir parçası olarak görmesi için yeterli olmayabilir. Çocuğun öncelikle bu değerleri tanıması ve onları algılaması gerekir. Çünkü yalnızca içselleştirilmiş davranışlar bilinçli yönelimlerle yaşamsal kılıp uygulanabilir. Bu anlamda nitelikli eğitim insanın bilişsel becerilerini olduğu kadar duygusal becerilerini de geliştirmek durumundadır (Sever, 2015; Aslan, 2019: 57).

Sevgi kavramını çocuk dünyasında somutlaştıran en önemli sevgi türü muhakkak ki hayvan sevgisidir. Çevresine karşı duyarlı, merhamet duygusu gelişmiş çocuklar yetiştirmenin yollarından biri hayvan sevgisini çocuklara doğru aktarmaktan geçmektedir. Kendisi gibi olmayan ama bir cana sahip olan korunası hayvanların, sevgi dilini çocuklara aktarabilmek için edebi metinlerde birçok örnek bulunmaktadır. Olaya dayalı öykülerde anlatılacak olaylarda ve öykünün kuruluşunda felsefi konulara girmeden, olay akışını en vurucu ve etkili bir tarzda vermeyi amaçlar. Öykünün içeriği bu tarz öykülerde daima yapıdan daha önce gelir anlatıcının anlatmak istediğini destekleyen malzeme hiç şüphesiz gözlemleri ve yaşam boyu kazandığı tecrübelerdir. Yazar, bahsedilen bu tanıklıkları ortaya koyarken dili en doğal haliyle kullanmaya özen gösterir. Okuyucu bu tarz öykülerde yazarın kurmaca sahnesinde yer almak için toplumun her kesiminden kopup gelmiş kahramanlara rastlayabilir (Tosun, 2011: 19).

Bu bağlamda çalışmamız olan *Uçan Kedi* hikâyeye kitabında gerçek hayatta karşılaşılabileceğimiz kişi kadrosuna ve olaylara sahip olan bir hikâyeye incelemesi gerçekleştireceğiz. Hikâyenin ana kahramanı olan Sevgi'nin ailesi ve yakın çevresinin hem hayvan sevgisini hem de aile içindeki bazı önyargıların sevginin gücü ile nasıl bertaraf edildiğine birlikte şahit olacağız.

2. *Uçan Kedi*'de Bağımsız Bir Öykü: “Uğur Böcekleri”

Uçan Kedi kitabı, hayvan sevgisini konu alan “Uğur Böcekleri” adlı bir öyküyle başlar. Kitaptan bağımsız olarak ele alınan bu anonim öyküde temel tema “hayvan sevgisi”dir. Bu açıdan bakıldığında yazarın daha işin başında bu kavrama önem verdiği ve okuyucusunu da “Uçan Kedi” karakteri etrafında hayvan sevgisinin önemine hazırladığı anlaşılmaktadır. “*İnsan başkalarını sevince ve onlar da sizi sevince sevgi daha da büyür.*” (Taştan, 2024: 7) bakış açısı da evrensel anlamda insana yüklenen misyonla alakalıdır. Ancak insan, “*sadece insan mı sevilmeli*”dir? (Taştan, 2024: 7) sorusu, bu defa meseleyi insan bağlamından kopararak tüm canlıları kapsayan bir genişliğe götürür. Yazar, meselenin sadece insanla ilgili olmadığını insanın tüm canlıları sevmesiyle dünyada hak ettiği yeri bulacağını vurgular.

Hikâyeye göre iki asker yemek isteyen iki kediye çok kötü davranır. Bunu gören komutanları, duruma çok sinirlenir. Askerlere tuhaf bir ceza verir. İki askere uğur böceği bulmalarını ve onlara bakmalarını emreder. Ancak oldukça akıllı ve düşünceli biri olan komutanın cezadan kastı askerlere iyi bir ders vermektir. Esasında komutanın amacı hayvan sevgisinin öncesinde, çocuklara aslında hayvanların ilgiye sevgiye muhtaç oldukları ve biz insanların bakımına ihtiyaç duyduklarından anlamalarıdır. Burada bir kediye kötü davranan askerler anlatılırken kedinin masumiyet

duygusu bize aktarılma çalışılır. Uğur böceklerini bulan askerler, hata yapmamak için; “*Uğur böceğinin özelliklerini yaşam tarzını neler yiyip yemediklerini en ince ayrıntısına kadar öğrenirler*” (Taştan, 2024: 9).

Bu ceza, çocuklarda duygudaşlık yeteneğini geliştirmek için önemli bir örnek olarak karşımıza çıkar. Hayvan sevgisiyle tanışarak, bu sevginin insan ruhunda doldurduğu boşluklar üzerinde durulan hikâyede kahramanlar uğur böceklerine çok alışır; onlar olmadan uyuyamazlar onları görmeden yola çıkamazlar ve hatta onları ailelerindeki bir birey gibi görmeye başlarlar (Taştan, 2024: 9). İşte bütün bu ifadeleri birleştirdiğimizde hayvan sevgisi ve yine hikâyenin devamında uğur böcekleri ile kurulan yakınlık çok sıcak bir sevgiye dönüşmüş ve kahramanların hayata bakış açısı değişmiştir. *Uçan Kedi* hikaye kitabında; hayvan sevgisi ile bakış açısının değişeceği insanın algı düzeyinin açılacağı empati yeteneğinin gelişeceği ve böylelikle olayları algılamadaki hassasiyetin artacağı üzerinde durulur (Taştan, 2024: 10). Öykünün sonunda kedileri, köpekleri beslemek insanın ruhunda büyük bir coşkuya ve sevgiye vesile olur cümlesiyle olayın kapsayıcılığı anlatılır. Hatta bu kapsayıcılığın insanın çevresine de etki ettiğinden bahsedilir. İlk öyküde yazar, sevmek insana bağışlanmış en büyük uğurdu, cümlesini

kurarak hayvan sevmenin de uğurlu olduğuna atıfta bulunmuştur

3. *Uçan Kedi*'nin İlginç Macerası ve Hayvan Sevgisi

Uçan Kedi, başlangıçtaki “*Uğur Böcekleri*” ve son öykü olan “*Kahve*” dışında konuyla ilgili 15 bölümden oluşur.

“Beyaz Kediyle İlk Karşılaşma” adlı ilk bölümünde; ana karakterleri hayvanlar kediler ve köpekler olan bir olayın içinde kendimizi buluruz. Burada öncelikle hayvanların hislerinin olduğu onların algı düzeylerinin açıklığından yer yer bahsedilir. Olayın kahramanlarından Sevgi, köpekler tarafından sıkıştırılan ve ağacın tepesinde saklanmaya çalışan Beyaz Kedi’yi görüp kurtarmaya çalışır. Sevgi’nin; “*Bembeyaz bir kedinin çaresizliğine şahit*” olması, hayvanların aslında korunmaya muhtaç olduklarını, aciz ve çaresiz olduklarını göstermektedir. Köpeklerle de iyi bir diyalogu olan ve hatta onlarla zaman zaman birlikte yürüten Sevgi’nin aniden yükselen “*sert sesi*” (Taştan, 2024: 13) sevgi ve şefkat yanında bir otoritenin de olması gerektiğini gösterir. Nitekim kediye zarar vermeye çalışan birçok köpek, bu uyarı karşısında susmaya, Sevgi’ye yaranmak için kuyuklarını sallamaya ve onun etrafında dolanmaya başlarlar. Bu aynı zamanda Beyaz Kedi’nin korkusunu az da olsa hafifletir. Sevgi, köpeklerle arkadaş olsa da tüm hayvanlara karşı sevgisi büyüktür. Bilhassa çaresiz bir durumda kalan küçük bir

kediye birçok köpeğin ani saldırısı onu oldukça üzmüş ve ancak diğer arkadaşlarını da üzmeden olaya hâkim olarak kedinin kurtarılmasının önünü açmıştır. Bu bölüm Sevgi karakteri etrafında köpeklerle kurulan derin diyalog ve karşılıklı sevgi yanında doğada korumaya muhtaç birçok canlının yaşadığı, bilhassa insan sevgisine ve korumasına ihtiyaç duyduğu gerçeğiyle önemlidir.

Sevgi’nin kardeşi Ali de bu duyguya sahip biridir. Hatta hayvan sevgisini en erken yaşta yaşayan ve bu duyguyu küçük yaşlarda tadan Ali’nin, kendisine hediye edilen bir tavşan sayesinde gönlü sevgiyle dolmuş ve tüm hayvanlara şefkatle ve merhametle yaklaşmıştır. Büyük şehirde yaşayan ailenin apartmanın son katında yaşamaya çalışan ancak doğal olarak yalnız kalan Ali’ye hediye ettikleri tavşan, çocuğun âdeta dert arkadaşı olmuş ve Ali bu sayede hayata daha pozitif bakmaya başlamıştır. Bu durum aynı zamanda ailelere verilen bir mesajdır. Çocukların erken yaşlarda evcil hayvanlarla karşılaşmaları, onlarla diyalog kurmaları, onları korumaya çalışıp beslemeleri; gelecekte onların sevgi dünyasının büyüyeceğine, hayata daha pozitif bakacaklarına, korumacılığın, sahip çıkmanın, başka canlıları beslemenin ne kadar önemli olduğuna işaret etmesi açısından da önemlidir. Tabii her sevginin aynı zamanda bir de sonu vardır. O da tavşanın bir gün ölümü. Hikâyede buna da şahit oluruz. Bu da tabii ki Ali

üzerinde büyük bir yıkıma sebebiyet verecektir:

“... hatta çok bağlanmıştı. ...tavşanının öldüğünü gördü. Ali için büyük bir yıkım oldu. Günlerce kendine gelemedi” (Taştan, 2024: 16).

Ancak bu durum çocuk üzerinde hayatın hep güzelliklerden ibaret olmadığını, yeri geldiğinde yakınlarımızı ve sevdiklerimizi kaybedebileceğimizi, hayatın acı taraflarını göstermesi açısından da büyük bir uyarı olarak da görülmelidir. Ali, çok sevdiği tavşanını kaybedince hayatın her an kendisine büyük sürprizler hazırladığını, her zaman acıyla yüzleşebileceğimizi, ölüm gerçeğinin soğuk yüzünü görür. Bu romantik bir ilişkinin soğuk yüzüdür. Ve biz çocuklarımızı sevgiyle büyütürken onlar ölüm gerçeğinin acı yüzünü tecrübe ederek gerçek hayatın sert yüzüyle de karşılaşurlar.

Beyaz Kedi, ağaçtan kurtarılır. Ona artık evin yolu gözükmuştür. Ancak annenin kedilere karşı doğal bir antipatisi vardır. Bu sorun, babanın duyarlılığı sayesinde atlatılır. Evde oylama yapılır ve Beyaz Kedi kazanır. “Kazanan kedi oldu... kediye kapılar ardına kadar açılmıştı” (Taştan, 2024: 19) sözü, artık kedinin de ailenin bir ferdi olarak bir yuvasının

olduğunu göstermektedir. Bu durum, hayvan sevginin olumlu yanını da göstermektedir.

Tabii her sevgi karşılıklı olunca güzeldir. Bu durum, hayvanlar için de geçerlidir. Henüz kediler hakkında bilgi sahibi olmayan ve onların davranışlarını çözemeyen aile bireyleri kediyi benimsemiş ve hakkında araştırma yapmaya başlamışlardı: “Kedilerle ilgili araştırmalar peş peşe yapılıyordu. Hem kedi sizi tanımalıydı hem de sizin ona dair bilgileriniz olmalıydı”(Taştan, 2024: 20). Fakat süreç geçene kadar anlamlandıramadıkları hususlar da vardı. Baba, bir sabah erkenden kedinin yanlarına gerip tuhaf mırıltılarla etraflarında dolaşmalarına şaşırır. Bu ziyaret kedinin eve geldiği ilk günün sabahına tesadüf eder. Baba, bu mırıltıların kedilerin sevgi ifadesi olduğunu çok sonradan öğrenecektir. Böylece karşılıklı bir sevgi başlamış ve ifade edilmiş olur. Zamanla bu sevgi artacak ve herkesi kuşatacaktır: “hem hayvanları sevmek insanları sevmenin de anahtarı değil miydi? Güçsüzlere gösterilen merhamet insanı yüceltmez mi?” (Taştan, 2024: 21). Sokak hayvanlarını sevmekten, onların başını okşamanın kolaylığından ve onlara duyulan merhamet duygusunun insanı yücelten bir duygu olduğundan ve bunun da bir hayvanı sevmekten geçtiğinden bahsedilir. “Kediler eve samimiyet katıyordu. Kediler evi zenginleştiriyordu. Kediler eve aile sıcaklığı saçıyordu... Kediler, candı, canandı” (Taştan, 2024: 22). Kedilerin insanlar üzerinde

uyandırdığı duygulardan bahsedilir. Özellikle kedilerin insanları sevmekte bir aracı olarak betimlenmesi görülür.

Eve oylama sonucu katılan kedinin ismi konulurken ve onu nitelerken “...öyle bir güzele isim bulmak o kadar da kolay değildi” (Taştan, 2024: 23) denilerek, kedinin güzelliğinin başka bir güzellikle kıyaslanamayacağı anlatılır ve böylelikle çocuklarda uyandırdığı his başka bir boyut kazanır. Ayrıca yine eve alınan bu yeni kahramana isim verilirken onun aileden biri olduğu söylenir. Sahiplenme duygusundan bahsedilir. Bir çocuğa isim konulurken yaşanan anlar anlatılır. Aslında ana kahraman olan Sevgi'nin isminin neden konduğuna da değinilir. Kedi eve uyum sağlamış, evin neşesi olmuştur. Ona güzel bir ev de döşenir. “adeta bir konak” (Taştan, 2024: 28) yapılır.

Uçan Kedi hikâye kitabında değerler eğitimi üzerinden hayvan sevgisini aşlamak yazarın sık sık izlediği yollardan biridir. Ayrıca kedinin beş yavrunun da doğması aileyi daha da büyütür. Fakat her birine ayrı bir aile bulmak gereklidir. Fakat biri var ki o hem çok yaramaz hem de çok sevimlidir. Kitaba adını veren de odur. Birkaç kez dördüncü kattan atlamış ve kalçasını kırmakla kurtulmuştur.

Diğer kediler, güzel ailelere dağıtılmış, sevgi halesi büyümüş ancak son sırada *Uçan Kedi* kalmıştır. Aile çok sevdiği bu kedinin

gitmesinde gönülsüzdür. “*Fakat Konyalı aile çocukları için kediyi istemekte direttiler. Aile de söz verdiği için sözlerinden geri geri dönemediler*” (Taştan, 2024: 29). *Uçan Kedi*'nin dördüncü kattan atlaması ve kalçasını kırması bu gidişi engeller. Ancak bu atlayış ve kaybolma, aileyi çok etkiler. Evde âdeta ağıtlar yakılır (Taştan, 2024: 36). Ağıt, bir insanın ölümü arkasından yakılır ama burada bir hayvanın ölümü üzerine de ağıt yakıldığı söylenmekte ve böylelikle kedilerin ve hayvanların insanın hayatına nasıl nüfuz ettiğinden söz edilmektedir. “*Ne kadar kötü bir şeydi insanın başkalarını sevmesi diye düşündü sevmek güzel ama sevdiğini kaybetmek çok kötü bir duyguydu*” (Taştan, 2024: 34). Aile böylece bir taraftan kedinin yaralanmasına çok üzülürken diğer taraftan kendilerine kalmasına da çok sevinirler.

Öyküde, kedinin savunmasızlığından bahsedilirken; “*Ev halkının sevgisi ve sıcaklığıyla büyümüştü*” (Taştan, 2024: 32) ifadesi dikkate değerdir. Kedi, ev içinde korunaklı büyürken dışarıda her türlü tehlikeyle karşı karşıyadır. Hatta dışarıdaki hayata alışmakta bile zorluk çeker. Herkesi aile ferdi gibi görür. Bu anlamda kitabın muhtelif yerlerinde savunmasız, güçsüz ve zavallı sıfatlarıyla betimlenen kedinin insanda uyandırdığı vicdani ve merhamet duygusu üzerine oldukça etkili cümleler kurulmuştur. Kedinin insan gibi kişiselleştirdiği yerler çok fazladır. Bu aslında çocuklara kitap okuması

yapılırken onların bizden biriymiş gibi hissettirilmesi için önemli bir özelliktir. Aslında hayvanların yine kişiselleştirildiği ve onların bir canlıdan ziyade bir insanmış gibi düşünüldüğü ifadelerden biridir. Yine buradan hareketle çocuklara hayvan sevgisi aşılanırken; Sevgi'nin annesinin önce kedilere karşı önyargılı olması fakat daha sonra kedinin kayboluşuna herkesten çok üzülmelerinden bahsedilir. Özellikle annenin bu itirafı dikkate değerdir: “*Evet ben bile onlara karşı önyargından dolayı çok pişman oldum. Meğer kediler Allah'ın yarattığı ne güzel canlılarımış*” (Taştan, 2024: 37). Bu cümlede gördüğümüz annenin pişmanlığı aslında hayvan sevgisi noktasında dikkate değerdir. Yine anne üzerinden farklı bir bakış açısı sevgiye ve ön yargıya dair: “*...bunlar gerçekleşirse ön yargılar da yıkılır*” (Taştan, 2024: 40) ifadesi insanlar için dikkat çeken bir ayrıntıdır.

Uçan Kedi hikâye kitabında geçen “*...yavru kedi*” (Taştan, 2024: 43). Tamlaması sevginin gücünü oldukça kapsayıcı bir ifadedir. Çocuklara hayvan sevgisi kazandırmak noktasında tesirli bir ifade olarak karşımıza çıkar. “*Miyavlaması feryadı andırıyordu*” (Taştan, 2024: 48). İfadesiyle yine kedilerin feryadını insanların feryadı birleştirmiş ve bu anlamda bizden farklı olmadıkları üzerinde durulmuştur.

Kedinin eve gelişi, apartman çocuklarını da etkiler. Onlar da etrafındaki kedilere sevgiyle yaklaşır. “*Aslında apartman halkının hepsi özellikle çocuklar kedileri hiç aç bırakmazlardı*” (Taştan, 2024: 54) ifadesiyle bu hâle gittikçe büyümüştür. Uçan Kedi'den bahsedilirken: “*Çünkü bütün apartmanlar birbirine benziyordu bir kedinin bunları ayırt etmesi gerçekten zordu apartmanı bulması bir mucizeydi*” (Taştan, 2024: 61) sözüyle de çocuklardaki mukayese ve hayal gücü sınanır. Çocuklar okudukları hikâye ve masallarda olağanüstü kavramlarla sık sık karşılaşır ve bu kavramlara karşı bir merak içerisinde olurlar. Aslında bu kitap okunduğunda da yine çocuklar bu mucizeyi düşünecekler ve bu anlamda oldukça etkileneceklerdir.

Yazar tarafından kaybolan Kedi'nin bulunup eve gelmesi ve tedavisiyle ilgili; “*ufak bir yanlış hareket kalçasına tekrar çıkmasına vesile olabilirdi bu nedenle istenmese de bu tutukluk hali üç ay sürmek zorunda kaldı. Bu süreçte psikolojisine de dikkat edildi. Onunla daha çok ilgilenildi*” (Taştan, 2024: 62) cümlesi, kedilerin sadece güzellikleriyle değil muhtaç yönleri ve sevimsiz durumlarıyla da bize ait olduklarını ve her halükârda sahip çıkılması gerektiğinin bir ifadesidir. Bu yaramaz kediyle bir insan gibi ilgilenildiğinden bahsedilir. Daha sonra “*yaramaz çocuklar farklı bir güzellikti*” ifadesiyle ilgili bölüm sonlandırılır. Bu oldukça dikkate değerdir.

Burada hitap edilen yaş grubu düşünüldüğünde yaramazlıklarından sürekli şikâyet edilen çocukların, kediler ve köpeklerle bir özdeşlik kurması ve farklı bir sempati geliştirmesi açısından önemlidir.

Hikâyemizin kahramanlarından olan Sevgi aslında yazarın okuyucu kitlesine vermek istediği mesajların hepsinin ana çözüm noktasıdır: “*Sevgi'nin yüreğinde büyük bir hayvan sevgisi vardı*” (Taştan, 2024: 67). Sadece ana kahraman olan uçan kediye değil, köpeklerle de çok iyi geçindiğini anlatılır. Hatta yukarıda bahsettiğimiz gibi kitabın başında da buna yer verilir ve hayvanlarla çok iyi anlaştağında söz edilir. Kahve adını verdikleri apartman köpeği de bunlardan biridir. Sadece Sevgi değil apartmanın birçok bireyi de onunla yakından ilgilenmiştir. Böylece kedi ve köpek üzerinden değerlendirilen bu hikâyede sevginin tüm canlılar için büyük bir nimet olduğu aynı zamanda kişileri de tedavi ettiğİ görülür. Çekinilen bir hayvan olmasına rağmen köpekler sevgiyle, sevgi diliyle korkunun da üstesinden gelineceğini ve köpeklerle iletişim kurabileceğini anlatır. “*Bilhassa apartmandaki çocuklar onu çok sever yemeğini suyunu yarıştırır Kahve'ye yetiştirirlerdi*” (Taştan, 2024: 67). İfadesi aslında sevginin yaşadığı apartmanda genel olarak bir hayvan sevgisinin varlığından ve bu anlamda toplumsal bir mesaj niteliğinde olduğundan önemlidir.

Sonuç

Bu çalışmada, Zeki Taştan'ın Uçan Kedi hikâye kitabı incelenmiştir. Kitap belirli bölüm başlıkları oluşturularak yazılmıştır. Yazarın değerler eğitiminin içerisinde var olan sevgi kavramının hayvan sevgisi üzerinden incelenmesi yapılmış olup, elde edilen çıkarımlar kitaptan yapılan alıntılarla desteklenmiştir. Hikâye boyunca çocuklara farklı farkındalıklar kazandırılmaya çalışılmıştır. “Hayvan sevgisi” üzerinden “sevgi” kavramının kapsayıcılığı anlatılmaya çalışılmıştır.

Hayvanlar insanların sadık dostlarıdır. Bu dostluğun kurulabilmesi için bir sevgi bağına ihtiyaç duyulur. Çocuklar, bu sevimli hayvan dostlarına sevgi ve merhamet duyduklarında onlara değerler eğitiminde öğretilmek istenen birçok değeri kendiliğinden keşfederek öğrenirler. Bu açıdan baktığımızda hayvanlara sevgiyle yaklaşan karakterler çocuklar için rol model oluşturabilmektedir. Bu hikâye kitabı okunduğunda çocuklar kendi yaşamlarından bir iz bulacaklar diye düşünüyoruz. Kahramanımız olan Sevgi'nin hayvanlarla kurduğı özel bir bağı vardır. Sevgi

hikâye boyunca bütün duygularını çok net ifade eden kahramanlardan biridir.

Yazarın hikâyenin sona Sevgi'nin köpekle olan anısını da yerleştirmesi bir tesadüf değildir. Burada Sevgi'nin hayvanlara karşı duyduğu sevgi anlatılmıştır. Bu sevgi sadece uçan kediye ait bir sevgi değildir. Çünkü Sevgi sevmeyi seven ismiyle müsemma olmuş bir karakterdir.

Uçan Kedi; gittikçe bireyselleşen dünyada hala birileri için iyilik yapıyor olduğunu gösteren önemli bir hikâye kitabıdır. Kahramanların birbirleriyle etkileşim içerisinde olmaları ve bu etkileşime dayalı olarak ana kahraman olan Sevgi'nin hayvanlara olan düşkünlüğü, komşuluk kavramının varlığı ve komşuların da hayvanları seviyor olması çocuklara hayvan sevgisini aşılama anlamında oldukça kıymetlidir.

Sonuç olarak Sevgi'nin çocuk hikâyelerine hem değerler eğitimi hem de hayvan sevgisi noktasından bakıldığında, eserin çocuklara fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

İncelen Kitap

Taştan, Z., *Uçan Kedi*, Konya: Morena Yayınevi, 2024.

Kaynakça

- 1.Aslan, C. Çocuk Edebiyatı ve Duyarlık Eğitimi. Ankara: Pegem Akademi, 2019.
- 2.Enginün İ. Çocuk Edebiyatı ve Çocuk Kitapları. ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ Eğitim Fakültesi Dergisi, 19, 2006, 213 – 222.
- 3.Ercan, R. Öğretmenlerde Çocuk Sevgisi. Turkish Studies, 9/8, 2014, 435 – 444.
- 4.Gümüş, S. Değerler Eğitimi Bağlamında Aytül Akal'ın Çocuk Romanlarının Analizi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2017.

5.İner, H. Nuran Turan'ın Hikâyelerinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2020.

6.Sever, S. Çocuk ve Edebiyat. İzmir: Tudem Yayıncılık, 2008

7.TDK güncel Türkçe sözlük.
<https://sozluk.gov.tr/>. Erişim tarihi:
20.05.2024.

8.Tosun, N. Modern Öykü Kuramı, Ankara: Hece Yayınları, 2011.

9.Tuna Turhan, S. Türklerde Milli Değerlerden Birisi: Ana – Baba Sevgisi. Folklor Akademi Dergisi, 1, 2018, 137 – 148.

10.Zengin, G. Sevim Ak'ın Öykülerinin Eğitsel Değerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, 2017.